

[Gert Petersen]

at regere på elendige, arbejdsløshedsskabende forlig med partier som venstre og konservative. Det vil fremkalde megen undren.

I den forbindelse bør man da også notere, at der er andre, hvis ord fremkalder undren. Som nu hr. Niels Helveg Petersen, der bombastisk erklærer, at de radikale har magt til at hindre et bolig- og skatteforlig med venstrefløj og vil bruge deres magt til det. Jeg ved ikke, om hr. Niels Helveg Petersen er ude på at få slået de radikale helt ihjel. Det var oven i købet en radikal politiker, der udtalte sætningen om, at det afgørende er ikke, hvem man arbejder sammen med, men om hvad man arbejder sammen.

Man skulle tro, naivt, at de radikale mest var interesserede i reformer, der lå så tæt som muligt op ad det program, partiet er gået til valg på. Men det er i hvert fald ikke tilfældet, hvis man skal tro oraklet fra Samsø, for i så fald er de radikale kun interesserede i, at reformerne gennemføres sammen med alle andre end venstrefløjpartierne. Indholdet af reformerne er noget sekundært.

Jeg vil nok sige, at i strid med alle naturlige love synes æblet her at være faldet langt fra stammen. Det var i hvert fald ikke noget oprør fra midten, der blev proklameret på Samsø, og det beklager jeg helt oprigtigt. Nok opstilles der i bogen »Oprør fra midten« et socialistisk alternativ, og det radikale venstre er ikke noget socialistisk parti, det ved jeg, men jeg havde egentlig troet, at den samfundskritik, båret af humanistiske principper, og de mange forslag til menneskeliggørelse af vort samfund, der præger bogen, var noget, som også vor tids radikale stod for, mens det er indlysende, at partierne til højre for de radikale må afvise masser af de ting, som findes i den bog, f. eks. kritikken af teknokratiets voksende magt, af det, som man med et fint ord kunne kalde gigantomanien, dyrkelsen af det store – jo længere Storbæltbroen er, jo dyrere den er, jo bedre er det – kritikken af sløseriet med ressourcerne, af ødelæggelsen af miljøet og af atomkraftøkonomien. Det får ingen støtte til højre i salen. Jeg havde troet, at de radikale bakkede op bag denne kritik og af al magt ville søge at fremme den.

Måske gør de det også, men hvor meget betyder det i realiteten, når man på forhånd afviser at samarbejde om skatte- og boligpolitik med netop de partier, der klart sigter på

den indkomstudjævning, der også er en del af »Oprør fra midten«s program, og i øvrigt de samme partier, som har gjort kampen mod ressourceløseriet og miljøødelæggelsen til centrale punkter i dagens politik?

Jeg har svært ved at forestille mig, at Samsøtalen skulle være de radikale venstres sidste ord i denne sag, men jeg kan godt forestille mig, at den bliver en slags sidste ord fra Hørups gamle parti, hvis man ikke hurtigt går i gang med, at skrive et nyt kapitel med et andet indhold. Det håber jeg man gør, for har vi nogen sinde haft brug for en stærk frisindet borgerlig tradition, som venstrefløj og arbejderklassen kan samarbejde med, er det netop i disse år. Krisen har også ramt grundfæstede demokratiske principper, som er en del af vores samfund.

Jeg tror, at det, der er sket med indmeldelsen i fællesmarkedet, har et væsentligt medansvar herfor. Tal med fiskerne, tal med nordjyderne, som man lovede en invasion af svensk finansieret beskæftigelse, tal med alle de arbejdere, der er blevet ofre for kapitalens frie bevægelighed! Mange af dem, der stemte for EF, fortryder i dag bittert og med rette deres stemmeafgivning og føler dyb mistillid til de politikere, der lovede dem guld og grønne skove. Og mistilliden er i mange henseender smittet af og omfatter i vid udstrækning hele folkestyret.

Det er dybt beklageligt, men hvad gør de såkaldt ansvarlige for at genskabe tilliden? Den økonomiske politik, dette sørgelige kapitel, har jeg beskæftiget mig med. Men så er der sådanne spørgsmål som borgernes retssikkerhed.

Den føljeton, der hedder skandalehistorier fra efterretningstjenesten, er åbenbart en non-stop-forestilling. Det er godt, vi har en presse, der lever op til Hørups ord om, at fundamental mistillid til myndighederne er demokratiets grundlag, for myndighederne beskæftiger sig åbenbart ikke med andet end at feje skidtet ind under tæppet – det ender med, at de får hold i ryggen.

Den sidste skandale om indbrud for at stjæle bevismateriale, der er belastende for forsvarrets efterretningstjeneste, burde imidlertid belære de ansvarlige om, at selv Danmark, der efterhånden på dette punkt synes at være et mindre demokratisk land end USA, kan få sin Watergateaffære med alt, hvad dertil hører, selv om guderne skal vide,